

Francesc Vallverdú In memoriam

Anna M. Torrent

El 15 d'octubre passat, Francesc Vallverdú (1935-2014) va ser homenatjat a l'Institut d'Estudis Catalans, en un acte entranyable en què la seva activitat com a poeta, traductor, assessor lingüístic i sociolingüista va ser glossada per diverses persones —entre les quals, Xavier Folch, Oriol Camps i Francesc Parcerisas—, que havien coincidit o col·laborat amb ell en algun d'aquests àmbits.

De tot el que es va dir, se'n va treure la conclusió que la trajectòria de Vallverdú va destacar per pionera i socialment compromesa. Del compromís, que va ser una constant en tota la seva vida, donem-ne només un parell d'exemples: la seva poesia, adscrita en gran part al realisme històric propi dels anys seixanta; i la seva tasca, com a redactor i corrector, a la revista *Nous horitzons* del PSUC, partit en el qual va militar. Pel que fa a l'atracció per camps lingüístics “moderns”, donem-ne un parell d'exemples més: la dedicació a la Sociolingüística —un àmbit que gairebé estava per estrenar al nostre país i del qual va ser un impulsor indiscutible—, i la feina d'assessor lingüístic, que el va portar a dissenyar un model de llengua per a TV3, normatiu i natural, amb la finalitat que resultés eficaç per a l'acció educadora que el nou canal pretenia.

Però encara se'n va destacar un altre tret: la bonhomia. Vallverdú va ser un home bo, sempre disposat a escoltar i a ajudar, com van afirmar diversos testimonis. I això ho vam poder constatar, a partir dels anys vuitanta, els professors de Llengua de la Facultat de Ciències de la Comunicació, que posteriorment vam constituir el nucli del grup de recerca Llengua i Mèdia. Concretament, quan el 1984, J.A.Castellanos i A.M.Torrent presentaven, al 1r Congrés de Mesocomunicació a Catalunya, les *Observacions sobre la fixació d'uns criteris d'elocució formal*, van començar uns intercanvis molt productius amb Vallverdú, el qual havia redactat paral·lelament una proposta similar, aleshores encara inèdita, destinada als professionals dels MCM: *l'Elocució i ortologia del Català central per a ús de locutors de ràdio i de TV* (Jonc, 1986). I és que, en aquells anys, tant Vallverdú com els professors de la FCC tenien la necessitat urgent de disposar d'uns criteris elocutius per al poderós marc audiovisual que TV3 encetava, criteris que es basaven en el sentit comú i en les escasses però valuoses aportacions existents, com l'article “Sobre l'elocució catalana en el teatre i la recitació” de J. Coromines (1971), el llibre *Llengua standard i nivells de llenguatge* de L. López del Castillo (1976), i la proposta de pronunciació formal dels professors dels departaments de llengua catalana de tot el territori lingüístic, que circulava fotocopiada.

Des d'aleshores, i ja creat el grup Llengua i Mèdia, Francesc Vallverdú va estar disponible per a qualsevol consulta o col·laboració, i va esdevenir un aliat a l'hora de donar-nos un cop de mà sempre que calia, facilitant-nos material de TV3 per a la recerca o oferint-nos un aval perquè el MEC ens concedís la subvenció d'un projecte d'investigació.

Hem perdut un impulsor i col·laborador insubstituïble.